

135559

KÁLDY GYULA

A régi magyar zene nagyérdemű művelője
emlékének!

ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI
TÁROGATÓ
ISKOLA

IRTA:

HIEKISCH HENRIK

A M. KIR. OPERA ZENEKARI TAGJA
A NEMZETI ZENEDE TANÁRA.

Ára: 4 K. 80 netto.

CSÁSZ. és KIR. UDVARI

HANGSZERGYÁRÓS

RAKTÁR: MAGYAR-UTCZA 18. ZENEMŰKERESKEDÉSE GYÁR: MAGYAR-UTCZA 26.
• BUDAPEST •

PESTI KÖNYVNYOMDA R. T. METSZÉSE ÉS NYOMÁSA BUDAPEST V. HOLD UTCZA 7.

Előszó.

A *tárogató* csodálatosan szép, komor és mélabús hangszínezetű, ős eredeti magyar hangszer.

Nagyság és hangfekvés tekintetében a múlt századokban többféle alakban használták, de nagy hátrányára volt azon körülmény, hogy kettős nyelvű, fagótszerű nádfuvókája segélyével hangjai csak nehezen és korlátozott terjedelemben voltak létrehozhatók. Ezért csak mint harci jelző-hangszer szerepelt, átható és messze kihangzó hangja miatt: egyes búskomor dallam előadására csak mellékesen használták.

Történelmi és mondai adatok szerint már az augsburgi csatánál Lehel kürtje mellett és a hős Zrinyi Miklós szigetvári kirohanásánál is szerepelt. Leginkább azonban a magyar szabadságharczok idejében, különösen II. Rákóczi Ferenc korában volt elterjedve. Később már csak mint történelmi emlék és ritkaság került a muzeumokba.

A 60-as évek elején Szuk Endre, a Nemzeti Színház akkori oboistája föllevenítette és divatba akarta hozni, de a hangszer többféle fogyatékoságánál fogva célt nem érhetett és újra feledésbe merült.

A legújabb időben *Schunda V. József* udvari hangszergyáros, a kinek másik nemzeti hangszerünk: a cimbalom tökéletesítését és újjá alakítását is köszönjük, a *tárogatót eredeti formájának* megtartása mellett nagyobbított és öblösebb alakban állította elő, és sikerült eljárásával könnyebben kezelhetővé, hajlékonyabbá és a zene mai kívánalmainak megfelelőbbé változtatta át, megtartva, sőt fokozva hangjának sajátos és megragadó színezetét. A régebben használt és nehezen megszólaló fuvóka helyett a klarinettéhez hasonlót alkalmazott, a mi által e hangszer könnyen játszhatóvá lett és az angolkürt, klarinett és fagót hangszínezetét egyesíti magában.

Az így reformált *tárogatót* boldogult Káldy Gyula, a régi magyar zene fáradhatatlan buvárja és hivatott terjesztője a Magyar Tudományos Akadémiában, az iskola szerzőjével rendezett hangversenyeken mutatta be, a hol a *tárogató* meglepően szép hangja általános feltűnést keltett és osztatlan tetszésben részesült.

A *tárogató* most már nem csak a m. kir. Operaházban, hanem számos más színházban is, mint rendes hangszer alkalmazást nyert és egyre szélesebb tért hódít. Több katonai és népzenei karnál szintén használatban van és mindenütt érdekes és nagyhatású hangszernek bizonyult, a mi által érdemessé lett a hazai zenei körök legmelegebb pártolására.

Budapest, 1901.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dickisch Henrik J.

Vorwort des Verfassers.

Das *Tárogató* ist ein uraltes, ungarisches Instrument, mit wunderbar schönem, düster Klang.

In frühern Jahrhunderten gebrauchte man dasselbe in verschiedenen Tonlagen und Grössen. Zufolge des Fagott-mässigen Doppelblattes, womit das Anblasen geschah, erklang es schwer und unsicher; darum verwendete man es meistens als kriegsgerisches Signal-Instrument und nur seltener zum Vortragen einfacher, wehmüthiger Volksweisen.

Nach historischen Daten spielte das *Tárogató* schon neben dem berühmten Horn Lehel's, und später bei der heldenhaften Vertheidigung Szigetvár's durch Nicolaus Zrinyi eine Rolle; besonders war aber dasselbe allgemein verbreitet zur Zeit Franz Rákóczi's des II-ten.

Anfangs der 60-er Jahre versuchte E. Szuk, damaliger Oboist des National Theaters das verstummte Instrument neu zu beleben, jedoch wegen seiner Schwerfälligkeit und Unvollkommenheit vergebens.

In neuester Zeit reformirte Hof-Instrumenten-Fabrikant W. *Joseph Schunda* das *Tárogató* mit viel Geschick gründlich. Dasselbe wurde vergrössert, erweitert hergestellt, und bekam ein klarinettähnliches Mundstück mit einfachem Rohrblatt, wodurch ein leichtes und sicheres Ansprechen erzielt wurde, ohne den eigenthümlich schönen, das Englischhorn, Klarinett und Fagott in sich vereinigenden Klang einzubüssen.

Das verbesserte *Tárogató* führte J. Káldy, der verdienstvolle Forscher altungarischer Musik, mit dem Verfasser dieser Schule in einem, in der Akademie der Wissenschaften abgehaltenen Concert der Oeffentlichkeit vor und errang ungetheilten Beifall.

Das *Tárogató* ist gegenwärtig nicht nur bei der kön. ung. Oper im Gebrauch, sondern auch bei anderen Bühnen, Militär-Musikbanden und Volks-Capellen; und beweist sich überall als effectvolles, interessantes, der weitesten Verbreitung würdiges Instrument.

Budapest, 1901.

J. Heinrich Dickisch.

Kiadói szó.

Káldy Gyula, zenei életünk elhunyt jelese — a ki mint a régi magyar zene buzgó kutatója és lelkes terjesztője, elévülhetetlen érdemeket szerzett magának — ismételve arra ösztönzött, hogy a tárogató tanulása érdekében megfelelő tankönyvről gondoskodjam. Ugyan ilyen fölhívásokat vettem a közönség érdeklő köreiből is, minek folytán, engedve a közóhajtásnak, indítatva érzem magamat a jelen iskola kiadására, annál inkább, mert hasonló eljárásommal nagyban hozzájárultam másik nemzeti hangszerünknek: a cimbalomnak népszerűsítéséhez, nyilvánosságra bocsátván az első, már *hetedik* kiadást ért cimbalom-iskolát.

A tárogató — az általánosan kedvelt cimbalomnak ikertestvére, melylyel a magyar zenében olyan jó összeillik bánatos hangjánál fogva — minden tekintetben megfelelt a rábizott változatos föladatoknak. Bevált ugyanis mint *magán-hangszer*, a mely borongós, szomorú magyar dallamok előadására kiválóan alkalmas; teljes sikert ért el továbbá a *zenekarban* is, a hol a többiektől elütő, panaszos és merőben sajátos, sötét hangszínezete valóságos nyereségnek tekinthető.

Már körülbelül egy évtizede foglalkozom kitartóan a tárogatónak, sokáig feledés-borította szép hangszerünknek javításával és tökéletesbitésével és az elért eredményt szerénységgel nélkül kielégítőnek vallhatom. Sikerült ugyanis az igen nehéz fuvású régi, kettős nyelvű nádfuvóka helyett, a klarinettéhez hasonló egyszerűt alkalmaznom, a mi által játszhatósága hasonlíthatatlanul könnyebbé és biztosabbá vált. Ez által elterjedésének főakadályát elhárítottam. A többi, általam eszközölt változtatás is a hang szépségét és tömörségét mozditja elő.

(Mellékesen fölemlitem itt, hogy e találmányom alap gondolatát, sok évi fáradozásom gyümölcsét, egy helybeli cég elvesse, jogtalanul a magáénak akarta eltulajdonítani.)

Tekintve azt, hogy feledhetetlen, kitűnő zenetudósunk: Káldy Gyula a tárogató iránt kezdettől fogva melegen érdeklődött és föllevenítésének lendületet adott, hálából ez iskolát az ő emlékének ajánlom.

Végül fölhasználom az alkalmat arra, hogy eddigi számos megrendelőimnek belém helyezett bizalmát megköszönjem, igérve, hogy főigyekezetem ezentúl is az marad, miszerint a méltányos kívánságoknak mindenben teljesen megfelelek.

Budapest, 1901.

Schunda V József.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vorwort des Verlegers.

J. Káldy, der eifrige Forscher und Verbreiter der ältern ungarischen Musik rieth mir wiederholt eine Schule für das Tárogató herauszugeben, auch von Seite der Liebhaber dieses Instrumentes ergingen ähnliche Mahnungen an mich. In Folge dessen entschloss ich mich dies Werk zu ediren, umsomehr, als ich durch das Herausgeben der ersten Cimbalschule, — welche jetzt schon die *siebente* Auflage erlebte — das Cimbal in weiten Kreisen populär machte.

Das Tárogató — welches mit dem Cimbal vereint reizend erklingt — entspricht allen, an dasselbe gestellten Anforderungen, sowohl als *Solo-Instrument*, wie auch *im Orchester*, woselbst sein dunkler, eigen-thümlicher Klang eine erwünschte Bereicherung bietet.

Seit ungefähr einem Jahrzehnt befasse ich mich unermüdlich mit der Vervollkommnung des Tárogató und zwar mit anerkannt befriedigendem Erfolg. Es gelang mir das schwere Ansprechen zu beseitigen, indem ich anstatt dem frühern Doppelblatt-Mundstück ein neues, klarinettmässiges, mit einfachem Rohrblatt anbrachte, wodurch das Spiel bedeutend erleichtert wurde. Auch meine übrigen Veränderungen erhöhen die Klangfülle und Schönheit des Tones.

(Nebenbei erwähne ich, dass eine hiesige Firma die Grundidee meiner Erfindung, das Ergebniss vieljähriger Versuche, nachahmte und als ihr Eigen hinstellen wollte.)

In Erinnerung dessen, dass J. Káldy, unser unvergesslicher Musikgelehrter sich vom Beginn an warm für das Tárogató interessirte, und seiner Auffrischung Impuls gab, widme ich die vorliegende Schule dankbar seinem Andenken.

Zum Schluss erlaube ich mir, meinen zahlreichen Kunden den tiefsten Dank abzustatten für ihr bisheriges Vertrauen, womit sie mich beehrten, und verspreche auch ferner, allen billigen Wünschen pünktlichst nachzukommen.

Budapest, 1901.

W. Joseph Schunda.

Ezen iskola tanulmánya.

Az 1—3 gyakorlatoknál a hangok mindig egyenletes erővel tartandók ki és a mellett, mint a hangjegyek fölött meg van jelölve, a negyedütemek számolandók. Minden egyes hangot a nyelvvel kell érinteni, ha összekötő jel nincs fölöttük. Ha a tanuló a hangszer fújásában már némi biztossággal bír, a következő gyakorlatok mezzoforte és piano is játszhatók. Az 1-től 18-ig terjedő gyakorlatokat mind mérsékelt időméretben kell játszani.

A tanuló mindjárt kezdetben nagy figyelemmel legyen a lélekzetvétel jelére; mindig csak annyi lélekzetet vegyen, a mennyi a legközelebbi jelig éppen elégséges; ezen jel hiányában minden zenei phrasis vagy szünjel után veendő lélekzet. A lélekzetvétel teljes kihasználásáig azonban sohasem szabad játszani, mert a játékos így könnyen kifáradna és a játék is nehéz lenne.

Kezdetben két, aztán három-négy egész nyolc, mérsékelt tempóban haladó taktusig kell lélekzetet venni és így tovább egész 16 stb. taktusig.

A crescendo $p \text{-----} f$ és a decrescendo $f \text{-----} p$ hangerő változásokat a tanuló csak akkor gyakorolja, ha már a skálák megtanulásához fogott, a melyek pp-tól kezdve egész ff-ig növekedve és viszont a ff-től egész a pp-ig fogyva egyenletesen játszandók, hogy így aztán a cimbalomkisérettel kombinált darabok előadásánál is bizonyos függetlenséget és biztosságot lehessen elérni a lélekzetvétel technikájában.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ueber das Studium dieser Schule.

Bei den Uebungen von 1—3 sind die Töne jedesmal gleichmässig stark auszuhalten und dabei, wie ober den Noten angegeben, die Viertelschläge zu zählen; jede einzelne Note muss mit der Zunge angestossen werden, wenn kein Bindebogen darüber steht.

Die später folgenden Uebungen können, wenn der Schüler mehr Sicherheit in der Tongebung erlangt hat, auch „mf“ und „p“ gespielt werden, jedoch sind sämtliche Uebungen von 1—18 stets im mässigen Zeitmass auszuführen.

Der Schüler beobachte gleich am Anfange die Zeichen des Athemschöpfens genau; er nehme immer so viel Athem, dass er bis zum nächsten Zeichen genügend ausreiche: fehlt dieses Zeichen, so schöpfe er bei einem Abschnitte, nach einer musikalischen Phrase, oder nach einer Pause Athem. Niemals soll der Bläser bis zur gänzlichen Erschöpfung fortspielen, weil er dadurch sehr leicht ermüdet und sich sehr schwer spielt.

Er nehme zuerst auf zwei Tacte Athem, dann auf drei, auf vier u. s. w. bis er es auf acht Tacte im mässigen Tempo zu spielen gebracht hat, und fährt so nach und nach fort bis zu 16 Tacten etc.

Erst wenn er bei den Scalen angelangt ist, übe der Schüler das crescendo $p \text{-----} f$ und decrescendo $f \text{-----} p$ wie es dort angegeben ist; er lerne auch die Scalen so üben, dass er pp beginne und bis zum ff gleichmässig anschwelle, und so wieder vom ff ins pp zurück abnehme, so dass er dann bei den Stücken mit Cimbalsbegleitung zu einer gewissen Freiheit, zu einer Technik des Athemverbrauches gelangt ist.

Tartalom — Inhalt.

	Oldal
A hangképzéshez	Zur Tonbildung 7
Hanglépcső tanulmány	Tonleiter-Studien 11
Chromatikus hanglépcső	Chromatische Tonleiter 14
Hármashangzatos gyakorlatok	Dreiklangs-Studien 24
Hetes hangzatok	Septimenaccord-Studien 25
Zenei diszitések	Musikalische Verzierungen 26
Két lánya volt	 28
Van egy hamis korcsmárosné	 29
Virág-dalok	 29 31
Kis ábránd	 33
Cserebogár	 37

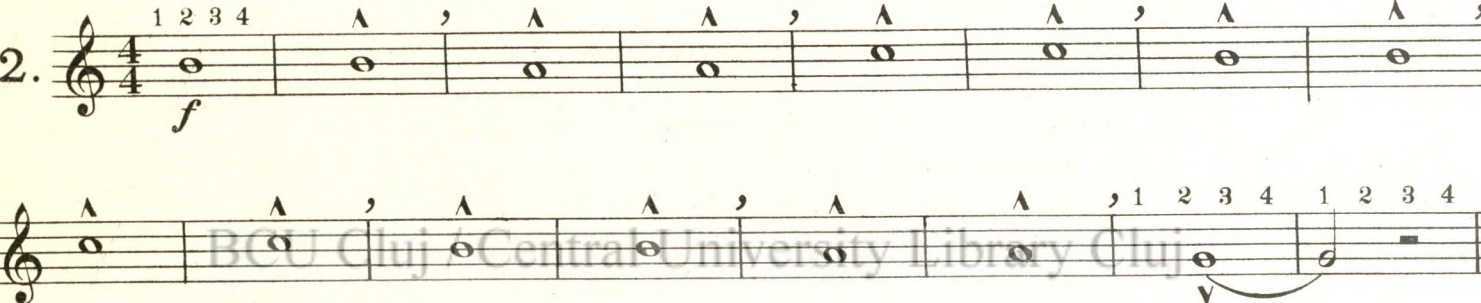
A hangképzéshez.

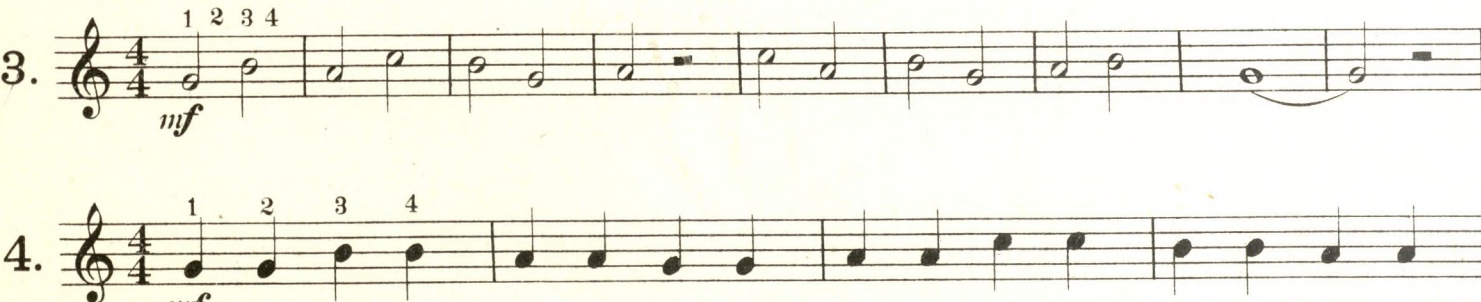
A hangok mindenkor egyforma erősen kitartandók.

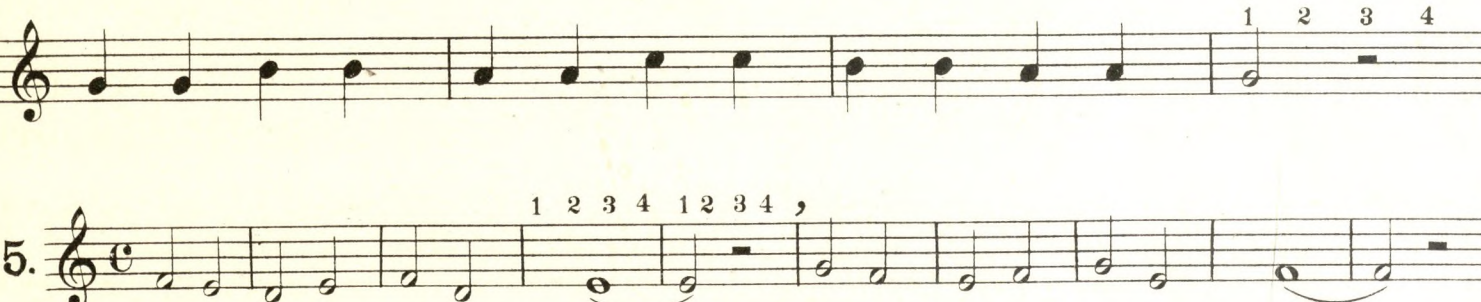
Zur Tonbildung.

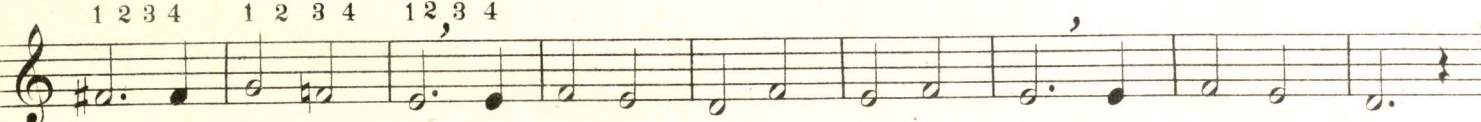
Die Töne sind jedesmal gleichmässig stark auszuhalten.

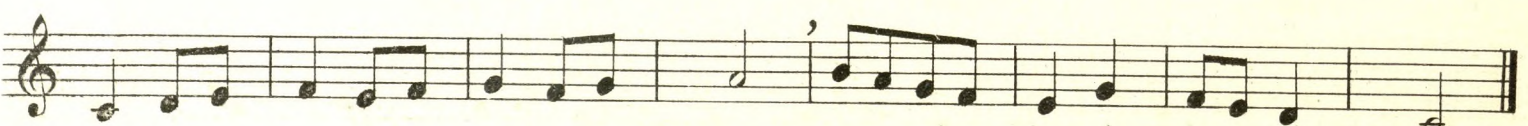
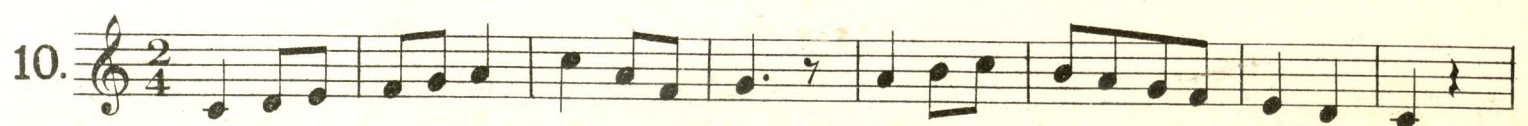
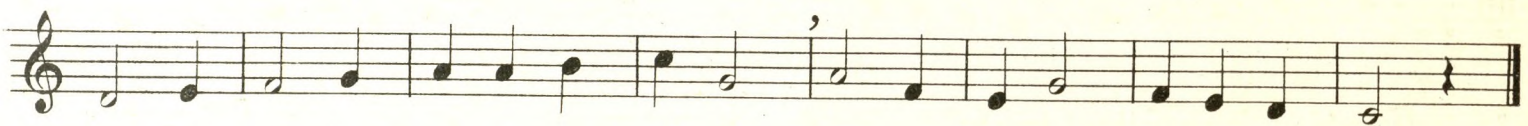
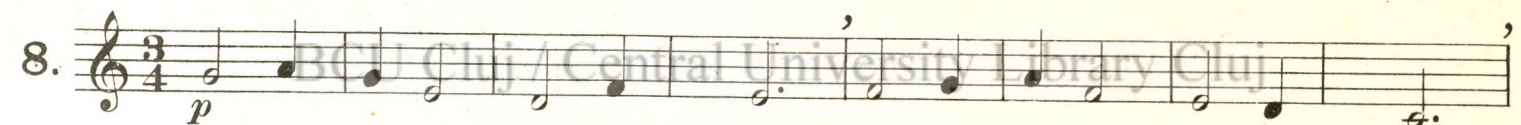
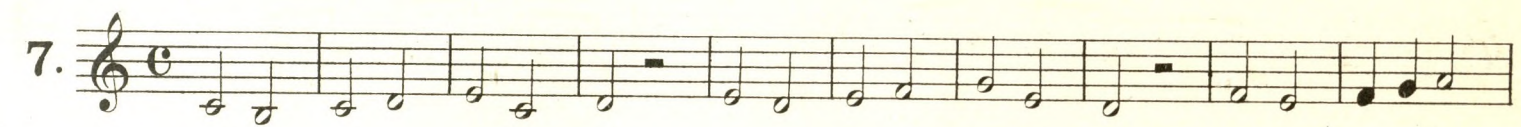
1.

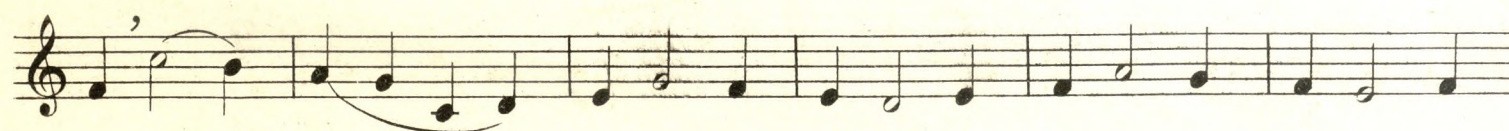
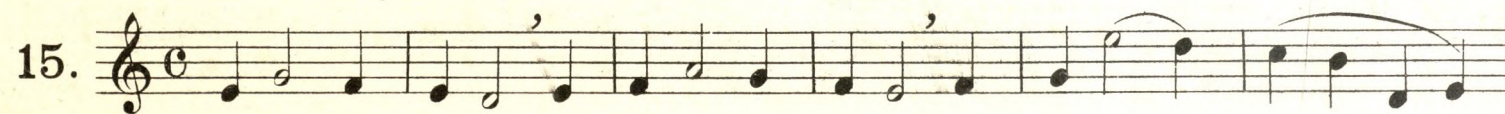
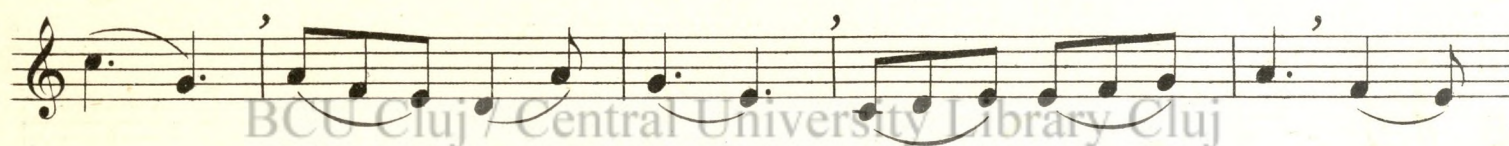
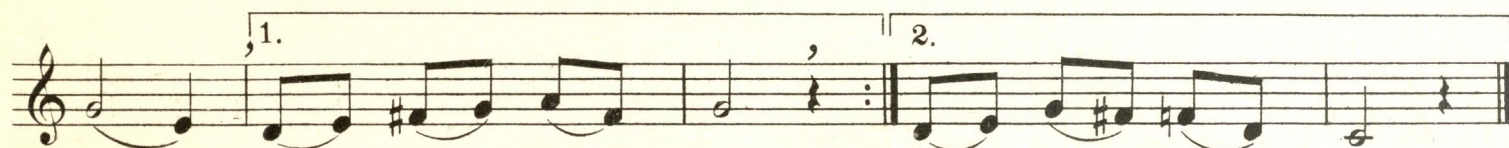
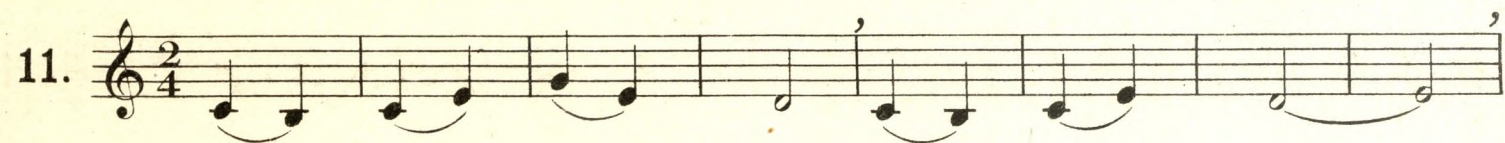
2.

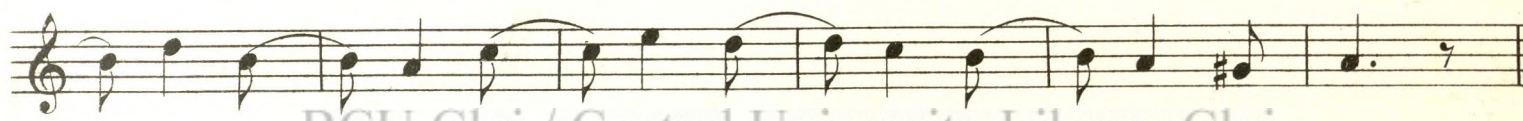
3.

4.

5.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hanglépcső tanulmány.

Minden itt következő hanglépcső ezen C-durban levő minta szerint tagolandó és véghez viendő.

Tonleiter-Studium.

11

Nach diesem Muster in C dur sollen alle hier folgende Tonleitern artikuliert und ausgeführt werden.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

The musical score consists of 12 staves, each representing a different key signature and playing style. The first staff is in C major, marked *staccato*. The second staff is in C major, marked *legato*. The third staff is in A minor, marked *a* { *lágymoll.* }. The fourth staff is in G major, marked *G* { *kemény. dur.* }. The fifth staff is in E minor, marked *e* { *lágymoll.* }. The sixth staff is in F major, marked *F* { *kemény. dur.* }. The seventh staff is in D minor, marked *d* { *lágymoll.* }. The eighth staff is in B minor, marked *b* { *lágymoll.* }. The ninth staff is in D major, marked *D* { *kemény. dur.* }. The tenth staff is in A major, marked *a* { *lágymoll.* }. The eleventh staff is in F major, marked *F* { *kemény. dur.* }. The twelfth staff is in C major, marked *c* { *lágymoll.* }.

The score includes various musical notations such as treble clefs, common time signatures (C), and dynamic markings like *p*, *f*, and *p* with accents. The first staff ends with a double bar line and a repeat sign. The second staff ends with a double bar line and a repeat sign. The third staff ends with a double bar line and a repeat sign. The fourth staff ends with a double bar line and a repeat sign. The fifth staff ends with a double bar line and a repeat sign. The sixth staff ends with a double bar line and a repeat sign. The seventh staff ends with a double bar line and a repeat sign. The eighth staff ends with a double bar line and a repeat sign. The ninth staff ends with a double bar line and a repeat sign. The tenth staff ends with a double bar line and a repeat sign. The eleventh staff ends with a double bar line and a repeat sign. The twelfth staff ends with a double bar line and a repeat sign.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

B {kemény.
dur.

g {lágý.
moll.

A {kemény.
dur.

f {lágý.
moll.

Es {kemény.
dur.

c {lágý.
moll.

E {kemény.
dur.

cis {lágý.
moll.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Four staves of musical notation, each showing a chromatic scale in a different key signature and dynamic. The first staff is in A major (two sharps) and starts with a forte (f) dynamic. The second staff is in A minor (three sharps) and starts with a forte (f) dynamic. The third staff is in D major (two sharps) and starts with a forte (f) dynamic. The fourth staff is in D minor (three sharps) and starts with a forte (f) dynamic. Each staff ends with a double bar line and a repeat sign.

Chromatikus hanglépcső.

Chromatische Tonleiter.

Two staves of musical notation showing chromatic scales. The first staff is in A major (two sharps) and the second staff is in A minor (three sharps). Both staves end with a double bar line and a repeat sign.

Six staves of musical notation showing a chromatic scale in A major (two sharps). The tempo is marked *Moderato.* and the dynamic is marked *p* (piano). The scale is written in a single line across six staves, with each staff containing a portion of the scale. The scale starts on A and ends on A. The notation includes slurs and ties to indicate the continuous nature of the scale.

Scherzando.

e { *l*ágy. *m*oll. } $\frac{3}{4}$ *p*

cresc. *f* *p*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Moderato.

F { *k*emény. *d*ur. } $\frac{3}{8}$ *p*

poco ritenuto *a tempo*

Andante malinconico.

d { *l*ágy.
*m*oll. }

p

mf *p*

mf *tenuto.*

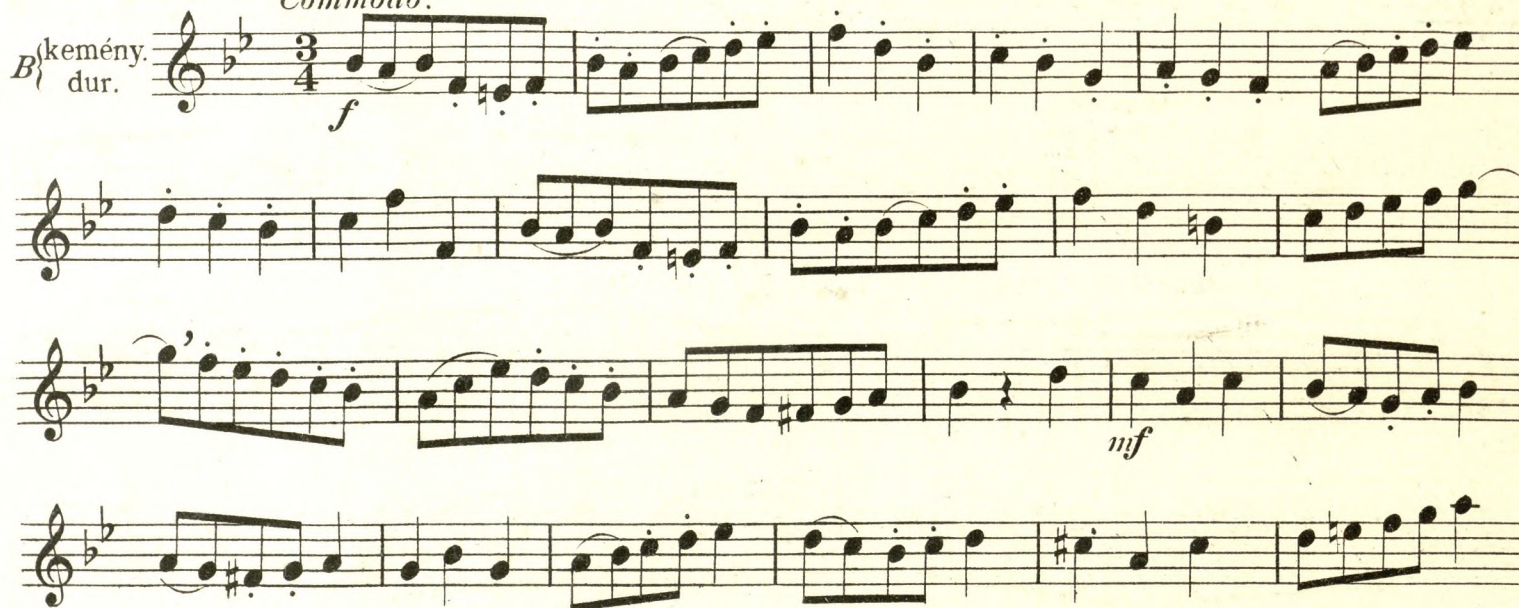
dim *1.* *p* *mf*

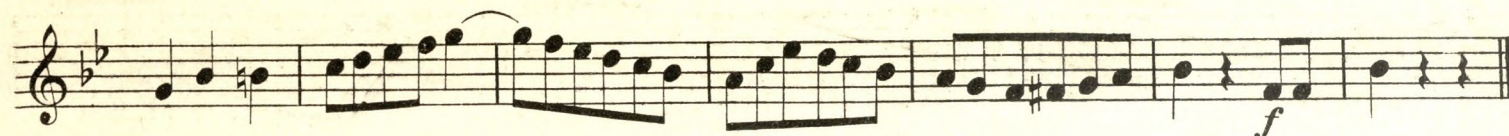
2. *ppp*

Andantino.

D { *k*emény.
*d*ur. }

p

*Poco animato.**Commodo.*

*Allegretto.**Moderato.
staccato*

*Allegretto giocoso.**Gracioso.*

*Giusto.*c) *lgy.*
moll.

Musical score for the *Giusto* section, measures 1-7. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 6/8. The notation is on a single staff. The first measure starts with a *mf* dynamic. The second measure has a *p* dynamic. The third measure has a *cresc.* marking. The fourth measure has a *mf* dynamic. The fifth measure has a *f* dynamic. The sixth measure has a *ff* dynamic. The seventh measure ends with a double bar line.

*Maestoso.*E) *kemény.*
dur.

Musical score for the *Maestoso* section, measures 1-5. The key signature is three sharps (F-sharp, C-sharp, and G-sharp), and the time signature is common time (C). The notation is on a single staff. The first measure starts with a *f* dynamic. The second measure has a *f* dynamic. The third measure has a *f* dynamic. The fourth measure has a *f* dynamic. The fifth measure ends with a double bar line.

Allegro moderato.

cis { *lág.*
moll.

f *mf* *f*

Andante affetto.

As { *kemény.*
dur.

p

Hármashangzatos-Gyakorlatok.

Dreiklangs-Studien.

legato és staccato

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Heteshangzatok.

Septimenaccord - Studien.

The image displays ten staves of musical notation, organized into two groups of five. The first group (staves 1-5) is in 3/4 time and features complex melodic lines with many accidentals (sharps and flats) and slurs. The second group (staves 6-10) is in 2/4 time and contains more rhythmic, repetitive patterns, also with slurs. A faint watermark 'BCU Central University Library' is visible across the middle staves.

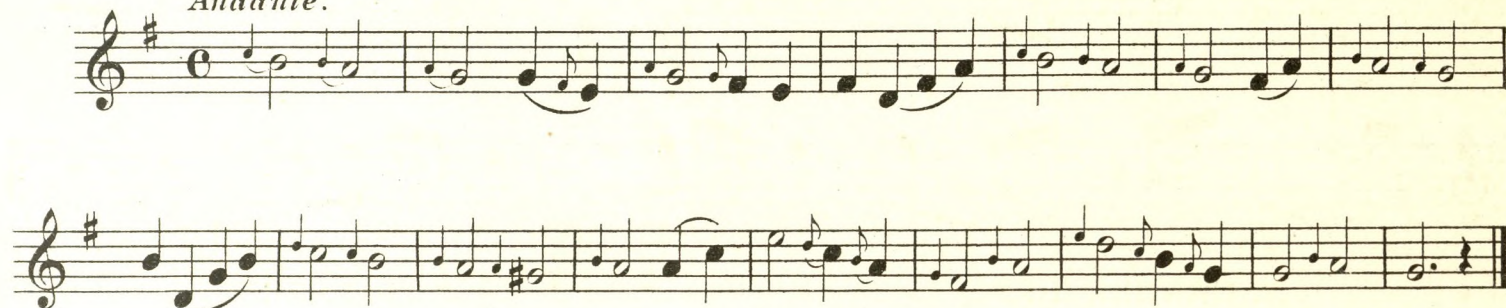
Zenei diszitések.
(Ornamentika.)

Musikalische Verzierungen.
(Ornamentik.)

HOSSZÚ ELŐÜTEM.

LANGER VORSCHLAG.

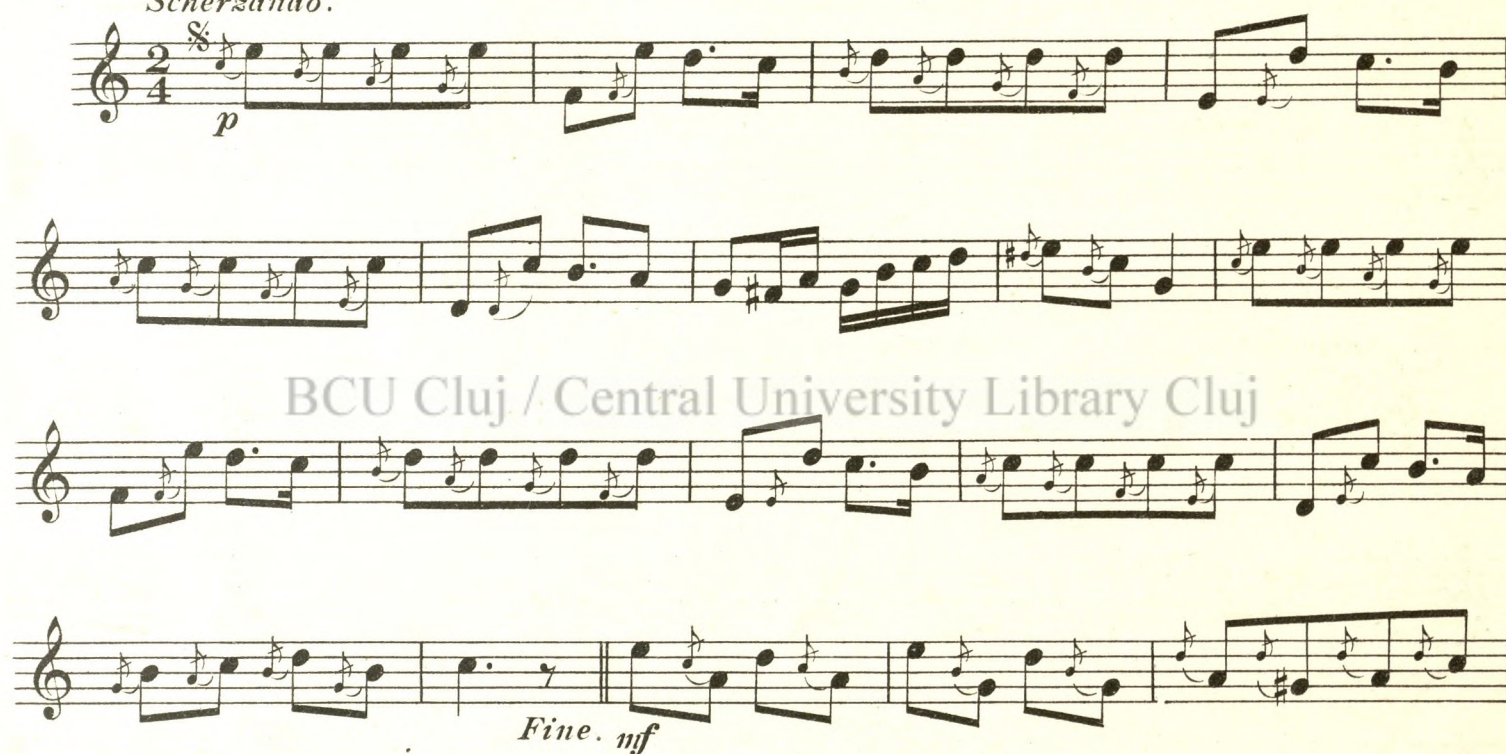
Andante.

RÖVID ELŐÜTEM.

KURZER VORSCHLAG.

Scherzando.

KÉTSZERES és TÖBBSZÖRÖS ELŐÜTEM.

DOPPEL und MEHRFACHE VORSCHLÄGE.

A HANGREZGÉS.

DER TRILLER.

Andante.

A PATTANÓ TRILLA.

DER PRALLTRILLER.

Allegretto.

A KÉTSZERES ÜTEM.

DER DOPPELSCHLAG.

Moderato.

Két lánya volt.

Andaloga.

BELEZNAY ANTAL.

TÁROGATÓ.

Cimbalom.

The musical score is written for two instruments: TÁROGATÓ (Tabor) and Cimbalom. The tempo is marked *Andaloga.* and the dynamic is *mf*. The score is in 4/8 time and features a key signature of one sharp (F#). The score is divided into five systems. The first system is marked *mf*. The second system has a *cresc.* marking and a *p* marking. The third system has a *cresc.* marking and a *f* marking. The fourth system has a *cresc.* marking and a *f* marking. The fifth system has a *dim.* marking and a *p dolce* marking. The score is written in a traditional musical notation style with a watermark from BCU (Budapest Central University Library) visible in the center.

Van egy hamis korcsmárosné.

DANKÓ PISTA.

TÁROGATÓ.

Cimbalom.

Virág dalok.

KÁLDY GYULA.

TÁROGATÓ.

Cimbalom.

Lassan.

First system of musical notation. The upper staff (treble clef) contains a melodic line with dynamics *mf*, *p*, *mf*, *poco rit.*, and *mf*. The lower staff (bass clef) contains a piano accompaniment with dynamics *p*, *pp*, and *p*.

Second system of musical notation. The upper staff (treble clef) contains a melodic line with dynamics *p* and a triplet. The lower staff (bass clef) contains a piano accompaniment with dynamics *f* and a triplet.

Third system of musical notation. The upper staff (treble clef) contains a melodic line with a triplet. The lower staff (bass clef) contains a piano accompaniment with dynamics *f*, *p*, and *f*.

Fourth system of musical notation. The upper staff (treble clef) contains a melodic line with dynamics *p*, *dolce.*, and *p molto rit.*. The lower staff (bass clef) contains a piano accompaniment with dynamics *f*, *p*, and a triplet.

Virág dalok.

KÁLDY GYULA.

TÁROGATÓ. *Poco più.*

Cimbalom. *Ropogosan.*

ropogosan.

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It features a series of eighth and sixteenth notes, including triplets marked with a '3' and a '9'. The bottom two staves are a grand staff in bass clef, also with a key signature of two flats. They contain a continuous accompaniment of eighth and sixteenth notes.

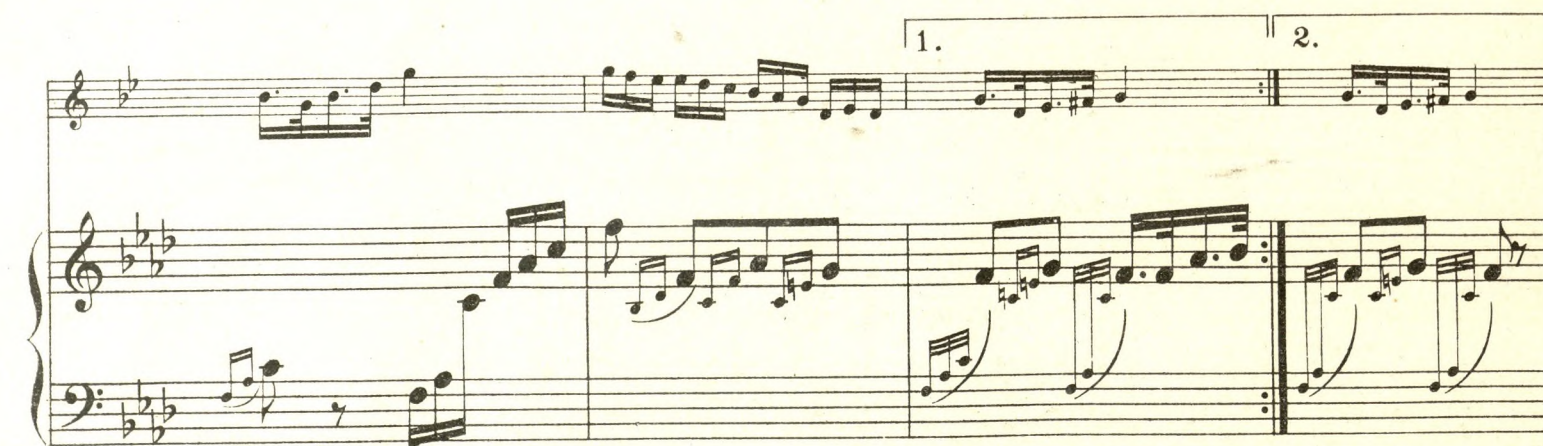

The second system of musical notation also consists of three staves. The top staff continues the melodic line from the first system. The middle staff is a grand staff in bass clef, featuring a forte dynamic marking 'f' and a crescendo hairpin. The bottom staff continues the accompaniment. The system concludes with a double bar line and repeat signs.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

The third system of musical notation consists of three staves. The top staff continues the melodic line. The middle staff is a grand staff in bass clef, featuring a melodic line with some rests and a bass line with sustained notes. The bottom staff continues the accompaniment.

The fourth system of musical notation consists of three staves. The top staff includes first and second endings, marked '1.' and '2.'. The middle staff continues the melodic line. The bottom staff continues the accompaniment. The system concludes with a double bar line and repeat signs.

Kis ábránd.

HIEKISCH H. J.

Andante.

TÁROGATÓ.

Cimbalom.

dolce.
mf

f

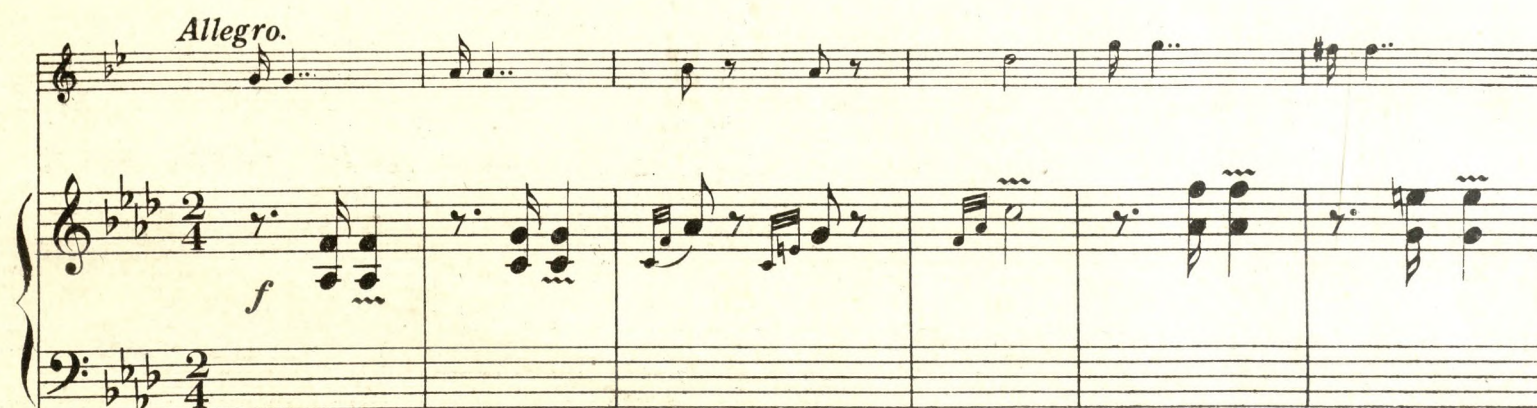
BCU Cluj Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a single melodic line in treble clef with a key signature of three flats. The middle and bottom staves are a grand staff in treble and bass clefs, respectively, with a key signature of three flats. The music features a variety of note values and rests.

The second system of musical notation continues the piece. It includes a dynamic marking *p poco a poco cresc.* in the top staff and a *p* marking in the middle staff. The notation includes triplets and various rhythmic patterns.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

The third system of musical notation features a continuous eighth-note accompaniment in the grand staff and a melodic line in the top staff. The key signature remains three flats.

The fourth system of musical notation continues the eighth-note accompaniment and the melodic line. It includes a dynamic marking *f* in the top staff.

ad lib.

rit. *f* *lassan*
molto rit. *lassan.*

Cserebogár.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tárogatóra és Cimbalomra
átírta: HIEKISCH H. J.

TÁROGATÓ. *Tempo rubato.* *p dolce.*
Cimbalom.

First system of musical notation. The upper staff is in treble clef, starting with a piano (*p*) dynamic and a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat).

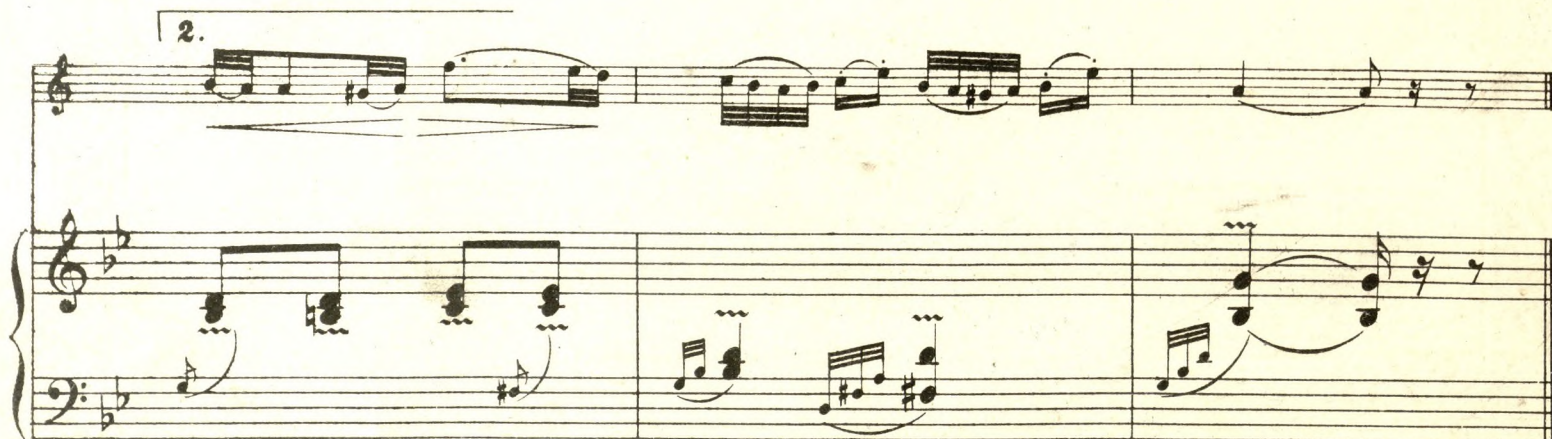

Second system of musical notation. The upper staff is in treble clef, starting with a piano (*p*) dynamic. The lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Third system of musical notation. The upper staff is in treble clef, starting with a piano (*p*) dynamic and a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat). A first ending bracket labeled "1." spans the final measures.

Fourth system of musical notation. The upper staff is in treble clef, starting with a second ending bracket labeled "2.". The lower staff is in bass clef. The key signature has one flat (B-flat).

ERDELYI MŰZSEUM
1. JÁN. JÁN. I.
S.V. 177. NYVTÁRA.

ELSŐ RÉSZ.

CZIMBALOM

ISKOLA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

NÉGY RÉSZBEN

IRTA:

ALLAGA GÉZA

ÁRA 8 KORONA netto

A KIADÓ SAJÁTJA MINDEN JÖG FENTARTASÁVAL

CSÁSZ. és KIR. UDVARI

HANGSZERGYÁROS

RAKTAR: MAGYAR-UTCZA 18. ZENEMÜKERESKEDÉSE GYÁR: MAGYAR-UTCZA 26.
• BUDAPEST •

PESTI KÖNYVNYOMDA R. T. METSZÉSE ÉS NYOMÁSA BUDAPEST V. HOLD UTCZA 7.

SCHUNDA V. JÓZSEF KIADÁSA

A LEGSZEBB

101

MAGYAR

NÉPDAL

IMBALOMRA

ÁRTA

ALLAGA GÉZA

TARTALOM.

Lapsz.	Lapsz.
1. Az én torkom álló malom . . . 35	25. Elfelejtettem a neved . . . 56
2. A brassai Cenk-oldalon . . . 62	26. Elmegyek a házad előtt . . . 14
3. Addig érik a gyümölcs a fán . . . 11	27. Elmehetsz már . . . 66
4. A galambom tejbe mosdik . . . 22	28. Elveszett a hóka csikóm . . . 10
5. A halottak elpihennek . . . 29	29. En elmegyek nagy szomorún . . . 43
6. Akár szöke . . . 53	30. Este későn, ha felnézek az égre . . . 4
7. Alkonyatkor . . . 64	31. Este van már szerelmesek napja . . . 5
8. A macskának négy lába van . . . 2	32. Eszem azt a kis kezdetet (Olga I.) . . . 6
9. A mely kis lány sokat szeret . . . 2	33. Falu végén cifra csárda . . . 41
10. Amióta szeretöm vagy . . . 3	34. Felleg borult az erdőre . . . 50
11. Annuska lelkem . . . 24	35. Földre hull a mandulafa . . . 27
12. Anyám, édes anyám . . . 33	36. Friss (Lányi E. Casino csárdá-sából) . . . 37
13. Az én rózsám boglyát tetéz . . . 3	37. Gimbelem, gombolom . . . 50
14. A szegedi templom gombja aranyos . . . 19	38. Hármat fűtített az aradi vonat . . . 69
15. Azt kérdezed szöke kis lány . . . 4	39. Hej fosztóka, kukoricza fosztóka . . . 68
16. A torocki bíró . . . 34	40. Hej te árva kis pacirta . . . 63
17. Azt mondják a kecskeméti lányok . . . 17	41. Hóka lovam . . . 36
18. Az én lelkem . . . 57	42. Hová tűntél? . . . 57
19. Bár merre jár . . . 61	43. Húzd ki cigány a vonódat . . . 65
20. Bíró uram, ne idézzen törvénybe . . . 26	44. Immáron itt van az ősz . . . 38
21. Búsán szól a kecskeméti öreg templom nagyharangja (Dankó) . . . 17	45. Jaj, de fáj . . . 7
22. Búsán szól a kecskeméti öreg templom nagyharangja (Lányi) . . . 27	46. Jaj, de fényes, jaj de magas . . . 13
23. Édes anyám . . . 67	47. Juhász legény bújá . . . 23
24. Egri Casino-csárdás . . . 36	48. Juhász vagyok, búsán őrzöm . . . 38
	49. Két lánya volt a falunak . . . 28
	50. Kidertül még . . . 16

TARTALOM.

Lapsz.	Lapsz.
51. Kis kertekben van egy rózsá . . . 44	78. Piros rózsá tövéről . . . 53
52. Kisasszony arra kérem . . . 55	79. Rab vagyok . . . 39
53. Kisérj ki rózsám siromig . . . 18	80. Rácok, rácok . . . 39
54. Körös-körül boros az ég . . . 63	81. Rég veri már a magyart . . . 65
55. Lassu csárdás . . . 48	82. Régi népdal . . . 45
56. Magyar dal Verseghy Ferentől . . . 47	83. Rongyos csárda . . . 31
57. Magyar-Pécskán módiba jött . . . 43	84. Rózsaszőlő edesebb . . . 62
58. Marosszéki piros páris . . . 45	85. Sárga ugorkának . . . 31
59. Még azt mondják . . . 42	86. Soha bűt ne lüssön . . . 20
60. Még azt mondta az anyám . . . 7	87. Szakítanék véled rózsám . . . 46
61. Megátkoztam csalfa szived . . . 61	88. Száll a daru . . . 41
62. Messze hallik . . . 59	89. Szállj el madár . . . 19
63. Miből is van a te szemed? . . . 32	90. Száraz ágon bűs gerlicze . . . 54
64. Mi fehérlík ott a sikon? . . . 54	91. Széchenyi J. és Wesselényi M. . . 40
65. Mikor én még legény voltam . . . 12	92. Szép ha szöke . . . 32
66. Minden reggel hívogatom . . . 26	93. Széthullott az árvalányhaj . . . 11
67. Mit integetsz a kendőddel (Lányi) . . . 26	94. Szitnya, Léva, Csábrág . . . 30
68. Mit integetsz (Dankó) . . . 46	95. Tedd a kezéd a szívemre . . . 48
69. Neheztel a pusztabíró . . . 9	96. Ugy biz a, a biz-a . . . 13
70. Nem járok én soha uri ruhába . . . 52	97. Van neked egy gyöngyház gombod . . . 29
71. Nem loptam én életemben . . . 8	98. Veges végig járok . . . 15
72. Nincs az égen annyi csillag . . . 16	99. Vékony héja van a piros almának . . . 25
73. Nincsen annyi tenger csillag . . . 49	100. Volt nekem egy daru szörű paripám . . . 60
74. Nyugat felé halad a nap . . . 42	101. Zöldre van a rácsos kapum festve . . . 51
75. Öreg legény vagyok már én . . . 9	
76. Pálffy huszár . . . 67	
77. Panaszkodik az esti szél . . . 35	

A KIADÓ SAJÁTJA MINDEN JÖG FENTARTASÁVAL

CSÁSZ. és KIR. UDVARI

HANGSZERGYÁROS

RAKTAR: MAGYAR-UTCZA 18. ZENEMÜKERESKEDÉSE GYÁR: MAGYAR-UTCZA 26.

BUDAPEST

ÁRA: 4 korona netto.
2 forint

DISZKÖTÉSSEN 6 korona netto.
3 forint

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udvari hangszergyáros, zeneműkereskedő s kiadónál Budapesten, IV. ker., Magyar-utca 18. szám alatt megjelent s kapható:

* Ábrányi K. id. , 3 eredeti magyar dal. 1. Soha bűt. 2. A galambom. 3. Furulyám. Ének és zongorára	3 —	Dankó P. »Tavaszi« 6 eredeti magyar dal: 1. Kirugott a fakó lovam, 2. Beteg az én kis galambom, 3. Kizöldült már, 4. Dankó Pista hegedűje, 5. Megszerettem Monoron egy violát, 6. Kinyitott az őszi rózsák. Ének és zongorára	3 —	* Lányi Géza. Két magyar dal 1. Pi, piros. 2. Ha minden lány	k. all. 1 60
— »Temetik a rózsát« László főherceg halála alkalmából ének és zongorára	2 —	— »A magyar nép kesergője« 10 eredeti magyar dal: Szövegét írta Pósa Lajos. 1. Sürfi eső áztatja, 2. Bécs felől, 3. Ki vagyok én, 4. Tudjátok-e mit álmotam, 5. Hess te szarka, ne csörögj, 6. Sir a harang, 7. Micsoda város ez, 8. Szegény ember dolgát, boldog Isten bírja, 9. Én vetem a búzát, 10. Reszket a nyárfa. Ének és zongorára	4 —	Lányi Ernő »Gyermekek világa« 6 könnyű zongoradarab magyar irányban	3 —
— Erkel F. élete és működése (kultur tört. korrajz) 4. — kor., diszes vászonkötésben	6 —	Dankó P. »A titok« összes dalai ének és zongorára 2 füzetben. Egy füzet ára	2 40	— »Deux Morceaux« 1. Humoreske. 2. Elegie középnehéz irányban	2 40
— »Visegrádi Emlék« 2 dal. Szövegét írta: unokája legifjabb Ábrányi Kornél. 1. Éjfélt után, hajnal előtt. 2. Visegrádi lányok. A címlapot a szerzők arcképei díszítik. Ének és zongorára	1 60	* — »Erdélyi nóták« 5 dal	3 —	* — »Szerena csárdás« 1. Érett buza. 2. Nem is bor az. Énekre és zongorára	1 60
Allaga G. , Cimbalom iskola I—IV-ik rész, a Concert darabok 1 és 2 cimbalomra	3 —	* — »San-Remoi emlék, 12 dal	4 —	* — »Uj egri nóták« 10 eredeti magyar dal: 1. Hová tűntél, 2. Az én lelkem, 3. Akár szőke, akár barna, 4. Messze hallik, 5. Bár merre jár, 6. Rózsaszőlő. 7. Megátkoztam. 8. Rég veri már, 9. Huzd ki cigány, 10. El-mehetsz már angyalom. Ének és zongorára	3 —
— 101 magyar dal cimbalomra 4. — diszkötésb.	6 —	— »Pálmák alul« 5 dal	3 —	Mosáry J. »Amit az erdő mesél« népszimű. Énekre és zongorára	3 —
Angelotti V. , »Gretchen Gavotte« zongorára	1 60	— »Mezei virágok, 5 dal ének és zongorára	3 —	Radics Béla. »A szép fekete szem« Mazur-polka zongorára	2 —
* Barna I. , »Vigécek« fűv. életk. ének és zong.	1 60	— »Orgona virágok, 7 eredeti magy. dal	3 —	* Rosenzweig H. »Ball-Caricaturen« Polka franc. német szöveggel. Ének és zongorára	1 50
— »Asszonyháború« én. boh. ének és zong.	3 —	* Girardi A. »Gourmet Mazur-Polka«	1 20	* — »Schnapperisch« Induló, (Német szöveg) Énekre és zongorára	1 50
Böhme Vilmos. Elm. és gyakorl. trombita-iskola, I. füzet	6 —	* Halász M. »Le soir« (Pastorale) és »Csere-bogár« cimbalomra	1 60	* Salamon J. »Előpataki emlék (Souvenir d'Elő-patak) Polka franc. zongorára	1 60
* Dátors. »Keleti őrárat« (marche oriental) zon.	1 60	Hiekisch Henrik. Elméleti és gyakorlati tárogató iskola	4 80	Siposs A. »Magyar ábránd« (Rapsodie hongroise 48-as emlék a következő kedvelt dallamok felett: 1. Lajos bácsi azt üzenté, 2. Édes falun határa, 3. Talpra magyar, 4. Ég a kunyhó. Zongorára 2 kézre	3 —
* Dankó P. »Eredeti szegedi nóták« ének és zong.	4. füzet 1. Széthullott az árvalányhaj. 2. Ad-dig érik a gyümölcs a fán	* Káldy Gy. »A híres Bercsényi nótából készült verbunkos« Hegedűre zongorakísérettel	2 40	* Szabados B. »Rika« operett-egyveleg I./II. Énekre és zongorára. Egy füzet ára	3 —
5. » 1. Biró uram (magyar ballada) 2. Földre hull a mandulafa	1 60	* — »Magyar dal« változatokkal Csermák A. Hegedűre zongora kísérettel	3 —	* — Keringő, zongorára külön	2 —
6. » 1. Szállj el madár. 2. A szegedi hej! a szegedi	1 60	* Konti J. »Az új honpolgár. Goldstein Szám« Couplet VIII-ik kiadás. Énekre és zong.	1 60	— Cigánypartitúra (Linkától)	6 —
7. » 1. Minden reggel hívogatom. 2. Ugy biz' a, a biz' a	2 —	* — Citerára, Sturmtól	1 60	* — »A három Kázmér« összes dalai ének-hangra zongorára	3 —
8. » 1. Búsan szól. 2. Azt mondják a kecskeméti lányok	1 60	* — »Nászutón« Énekes boh. ének és zong.	3 —	* — »A kuktakisasszony« operett-egyveleg; ének és zongorára 2 füzetben. Egy füzet ára	3 —
9. » 1. Nyugat felé halad a nap. 2. Még azt mondják	1 60	* — »Blitzweiss Kóbi« Couplet szövege Feld Mátyástól. Énekre és zongorára	1 60	— »Kuktakisasszony-keringő« zongorára	2 —
10. » 1. Magyar Pécskán módiba jött. 2. Kis kertedben van egy rózsák	1 60	* — »Holtomiglan« kedvelt dalai (Postáskisasszony keringő. Gelbgieszer Armin Couplet. Két lány volt a falnak.) Ének és zong.	2 —	— Cigánypartitúra (Linkától)	6 —
11. » 1. Elfelejtettem a neved. 2. Piros rózsák tövéből	1 60	— »A talmi hercegnő« operette összes énekszámai, énekhangra zongorakísérettel 3 füzetben. Ára egy füzetnek	3 —	Sziklai Kornél. Koldus és Királyfi operette 3 felvonásb. Ének és zongorára I./II. füzet á	3 —
12. » 1. Van neked egy gyöngyház gombod. 2. A halottak elpihennek	1 60	* Kun L. »Eredeti magyar dalok« 1. Elmennék a kerted alatt. 2. Megfogott a babám átka. Énekre zongorakísérettel	2 —	Tarnay A. »Egy dal« A réteken járok dalolva. (Ich schlendere durch Feld und Wiesen.) Énekhangra zongorakísérettel	2 40
13. » 1. Mit integetsz a kendőddel 2. Szakitanék véled rózsám	1 60	* Lányi Géza »Olga lassú« Észem azt a kis kezdet. Énekre és zongorára	1 —	Zimay László. »Elemi és technikai gyakorlatok« 42-ik m. Az alsó és felső zongora osztályai-nak gyakorlati használatára, hat füzetben. Tananyagul: az orsz. m. kir. zeneakadé-miában, a zenekedvelők ének és zeneképző-intézetében, a magyar zeneiskolában, vala-mint az összes hazai zeneintézetekben el-fogadtatott. Ára egy füzetnek	3 —
14. » 1. Nem járok én soha úri ruhában 2. Tedd a kezéd a szívemre	1 60	* — »Bugaci nóták« 1. Neheztel a pusztabíró. 2. Elveszett a hóka csikóm. Ének és zong.	1 60	A * — al jelzettek cimbalom-átírásban is megje-lentek. Ára egynek	1 20
15. » 1. Hej, fosztóka, kukorica fosztóka 2. Hármát füttyentett	1 60	* — »No hát« 1. Elmegyek a házad előtt. 2. Véges, végig járok a faluba. Ének és zong.	1 60		
16. » 1. Föltekintek a csillagos egekre. 2. Tiszta partján	1 60	* — »Két dal« 1. Búsan szól, 2. Mit integetsz.	1 60		
17. » 1. Debreceni Kari cigány. 2. Har-matos rózsám	1 60	* — »Érzsike nótája« 1. Miből is van a tesze-med? 2. Szép ha szőke, szebb ha barna. Énekre és zongorára	1 60		
18. » 1. Parancsold meg a csillagnak 2. Durbints sógor	1 60	* — »Sipulusz dalai« 1. Még idebenn. 2. Van egy hamis korcsmárosné Dunántúl	1 20		
19. » 1. A bor legendája. 2. Csapláros-né piros virág	1 60	— »8 magyar dal« 1. Megjöttek a huszárok. 2. Szívem szerint szerettek. 3. Felhők men-nek. 4. Hej nincs nekem. 5. Padova tor-nyának. 6. Este van már. 7. Édes babám. 8. Hétfőn azt izente a rózsám. Énekhangra zongorakísérettel	3 —		
20. » 1. Bárány felhő árnyéka. 2. Ten-gőri nóták	1 60	* — Lassú magyar és csárdás 1. Mikor én még 2. Hej a bokréta. Ének és zongorára	2 —		
21. » 1. Sirnak a violák. 2. Esik a hó, nincsen virág	1 60				
* — »Lemondás« Madár vigan dalolva (műdal)	1 20				
* — »Magyarok bejövetele« induló zongorára	2 —				
— »Kuruc nóták« 1. Gyöngye violának. 2. Van egy hamis korcsmárosné. Ének és zong.	1 60				
— »A csengődi buckákból« 5 eredeti magyar dal: 1. A csengődi pusztában, 2. Doros-mán a kis-kun földön, 3. A kanásznak jól megy dolga, 4. Zúghat a zivatar. 5. Kiad-ták a bírónak: a parancsot. Ének és zong.	3 —				

„Cimbalom a családi körben”

című folyóirat. Szerkeszti: Allaga Géza

Egész évre (4 füzet) 4 korona.

Egyes szám ára 1 korona 20 fillér.

Ezen folyóirathoz 118 füzet jelent meg. Minden füzet legalább 10 oldalra terjed, szébbnél-szebb választékú dalokból, opera, operette és tánc-zene részletekből összeállítva.

Részletes kimutatást kívánatra ingyen küldök.

Ezenkívül zenemű-kereskedésemben nagy raktárt tartok a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei és ágaiból. Nevezetesen: a klasszikus zeneművek bárhol megjelent kiadásai, operák és operettek, szöveg és szövegnélküli kivonatok, balettek, tánczok, indulók egyvelegek zongorára, továbbá zeneművek hegedűre, gordonkára, cimbalom, citera, orgona és harmoniumra, fuvalára, klarinétára, kúrt. A szárnykúrtre, hárfára, zenekarra, egy- és többhangú dalok stb. készletben tartatnak vagy a legrövidebb idő alatt megszeresztenek.

Gazdag választékú raktáram van mindennemű saját gyáramban készült cimbalmokból hangfogóval v. anélkül, érc-, fa-, fuvó-, vono- és ütő-hangszerekből, ugyisintén mindenféle hurokból s hangszer alkatrészekből. Arjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgálak.